

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР



### САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Говь-Алтай аймгийн Цогт сумын цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн  
гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

**Аудитын код:** ГАА-2026/162/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:  
[www.audit.mn](http://www.audit.mn)  
Алтай хот  
2026 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Г.Гүнжидмаа  
Утас: 99998431 Цахим хаяг: [gunjidmaag@audit.gov.mn](mailto:gunjidmaag@audit.gov.mn)

Аудитын менежер: Д.Эрдэнэчимэг  
Утас: 99175677 Цахим хаяг: [erdenechimegd@audit.gov.mn](mailto:erdenechimegd@audit.gov.mn)

СМД аудит ХХК-ийн Аудитын менежер: Б.Мөнхцацрал  
Утас: 99110699 Цахим хаяг: [munkhtsatsral@cmdaudit.mn](mailto:munkhtsatsral@cmdaudit.mn)

Аудитор: А.Цэням  
Утас: 99442140 Цахим хаяг: [tseenyam1202@gmail.com](mailto:tseenyam1202@gmail.com)

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.



## ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

1402, Хөгжил хороолол, Жинст баг,  
Есөнбулаг сум, Говь-Алтай аймаг, 82091  
Утас: (976) 7048-4030,  
Цахим шуудан: govialtai@audit.gov.mn

2026.02.11 № 30

танай \_\_\_\_\_ -ны № \_\_\_\_\_ -г

### Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Цогт сумын Хүүхдийн цэцэрлэгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

### Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

### Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Тус байгууллагын улсын төсвийн санхүүжилт өмнөх оноос 48,250.6 мянган төгрөгөөр, орон нутгийн төсвийн санхүүжилт 27,566.0 мянган төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

### Аудитын гол асуудал

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 3,246.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг худалдан авч, аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2025 оны 57 дугаар тогтоолын дагуу 2,531.8 мянган төгрөгийн хөрөнгийг акталж устгасан байна.

### Бусад асуудал

Тайлант онд 1 хөтөлбөр, 6 зорилт, 85 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгаснаас 85 арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлж, биелэлтийг 96.2 хувьтай хүргүүлсэн бөгөөд аймгийн Боловсролын газраас 84.0 хувиар "Хангалттай" гэж үнэлсэн байна.

ЦОГТ СУМЫН ХҮҮХДИЙН  
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ  
Г.БАЯСАА ТАНАА

822505000077

### **Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага**

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

### **Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага**

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ  
АУДИТОР



Г.ГҮНЖИДМАА

**ХОЁР.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ**

**2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан (төгрөгөөр)**

| Дансны код | Балансын үзүүлэлт  | Эхний үлдэгдэл                 | Эцсийн үлдэгдэл              |
|------------|--|--------------------------------|------------------------------|
| <b>1</b>   | <b>ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН</b>   | <b><u>239,157,948.58</u></b>   | <b><u>159,603,015.89</u></b> |
| 31         | <b>МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ</b>  | 146,562,862.38                 | 66,597,859.69                |
| 312        | Банкинд байгаа бэлэн мөнгө   | 146,562,862.38                 | 66,597,859.69                |
| 3121       | Төгрөг   | 146,562,862.38                 | 66,597,859.69                |
| 31211      | Төрийн сангийн харилцах  | 146,562,862.38                 | 66,597,859.69                |
| 35         | <b>БАРАА МАТЕРИАЛ</b>  | 92,595,086.20                  | 93,005,156.20                |
| 351        | <b>Түүхий эд материал</b>  | 59,889,422.20                  | 62,893,722.20                |
| 35110      | Тусгай зориулалттай материал   | 59,006,922.20                  | 62,011,222.20                |
| 35130      | Эм боох материал   | 882,500.00                     | 882,500.00                   |
| 354        | <b>Хангамжийн материал</b>   | 30,907,364.00                  | 27,468,134.00                |
| 35410      | Бичиг хэргийн материал   | 945,500.00                     | 645,500.00                   |
| 35420      | Аж ахуйн материал  | 16,343,350.00                  | 15,011,250.00                |
| 35440      | Түлш, шатах тослох материал  | 3,798,510.00                   | 3,435,000.00                 |
| 35450      | Барилгын засварын материал   | 1,214,300.00                   | 1,214,300.00                 |
| 35460      | Хүнсний материал   | 8,588,650.00                   | 7,145,030.00                 |
| 35470      | Бусад хангамжийн материал  | 17,054.00                      | 17,054.00                    |
| 35500      | Биологийн хөрөнгө  | 1,798,300.00                   | 2,643,300.00                 |
| <b>2</b>   | <b>ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН</b>                                       | <b><u>812,236,172.00</u></b>   | <b><u>794,812,761.90</u></b> |
| 39         | <b>ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ</b>  | 812,236,172.00                 | 794,812,761.90               |
| 392        | <b>Биет хөрөнгө</b>  | 803,456,172.00                 | 786,032,761.90               |
| 39201      | Барилга, байгууламж, орон сууц   | 863,751,330.00                 | 863,751,330.00               |
| 39202      | Хуримтлагдсан элэгдэл  | (74,404,777.56)                | (88,756,533.12)              |
| 39205      | Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)  | 30,544,875.00                  | 30,796,875.00                |
| 39206      | Хуримтлагдсан элэгдэл  | (25,768,241.31)                | (27,096,341.59)              |
| 39207      | Тавилга, аж ахуйн эд хогшил  | 35,495,621.62                  | 35,957,801.62                |
| 39208      | Хуримтлагдсан элэгдэл  | (28,123,989.29)                | (28,620,370.01)              |
| 39214      | Бусад үндсэн хөрөнгө   | 22,078,000.00                  | 22,078,000.00                |
| 39215      | Хуримтлагдсан элэгдэл  | (20,116,646.46)                | (22,078,000.00)              |
| 393        | <b>Биет бус хөрөнгө</b>  | 8,780,000.00                   | 8,780,000.00                 |
| 39303      | Бусад биет бус хөрөнгө   | 8,780,000.00                   | 8,780,000.00                 |
| <b>3</b>   | <b>НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II</b>                                       | <b><u>1,051,394,120.58</u></b> | <b><u>954,415,777.79</u></b> |
| <b>4</b>   | <b>НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР</b>  | <b><u>14,277,120.00</u></b>    | <b><u>4,254,410.00</u></b>   |
| 41         | <b>БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР</b>   | 14,277,120.00                  | 4,254,410.00                 |
| 413        | Өглөг  | 14,277,120.00                  | 4,254,410.00                 |
| 4136       | Бусад өглөг  | 14,277,120.00                  | 4,254,410.00                 |
| 41361      | Байгууллагад төлөх өглөг   | 14,277,120.00                  | 4,254,410.00                 |
| <b>5</b>   | <b>ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН</b>  | <b><u>1,037,117,000.58</u></b> | <b><u>950,161,367.79</u></b> |
| 51         | <b>Засгийн газрын хувь оролцоо</b>                                       | 1,037,117,000.58               | 950,161,367.79               |
| 511        | Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/<br>орон нутгийн сан | 53,616,599.00                  | 53,616,599.00                |
| 51101      | Өмч: - төрийн  | 53,616,599.00                  | 53,616,599.00                |
| 512        | <b>Хуримтлагдсан үр дүн</b>  | 983,500,401.58                 | 896,544,768.79               |
| 51210      | Өмнөх үеийн үр дүн   | 967,330,315.55                 | 983,500,401.58               |
| 51220      | Тайлант үеийн үр дүн   | 16,170,086.03                  | (86,955,632.79)              |
| <b>6</b>   | <b>ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V</b>                       | <b><u>1,051,394,120.58</u></b> | <b><u>954,415,777.79</u></b> |

**Цогт сумын цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан**

**2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан (төгрөгөөр)**

| Дансны код  | Үзүүлэлт  | Өмнөх оны гүйцэтгэл   | Тайлант оны гүйцэтгэл  |
|-------------|---|-----------------------|------------------------|
| <b>1</b>    | <b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)</b>                                      | <b>708,802,150.00</b> | <b>784,661,800.00</b>  |
| <b>12</b>   | <b>ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО</b>  | -                     | <b>35,000.00</b>       |
| <b>120</b>  | <b>Нийтлэг татварын бус орлого</b>  | -                     | <b>35,000.00</b>       |
| 120004      | Төсөв байгууллагын өөрийн орлого  | -                     | 35,000.00              |
| 1200042     | Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих                                   | -                     | 35,000.00              |
| <b>13</b>   | <b>ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО</b>  | <b>708,802,150.00</b> | <b>784,626,800.00</b>  |
| <b>1310</b> | <b>Улсын төвлөрсөн төсвөөс</b>  | <b>646,621,950.00</b> | <b>694,880,600.00</b>  |
| 131001      | Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт   | 646,621,950.00        | 694,880,600.00         |
| <b>1320</b> | <b>Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих</b>                                       | <b>62,180,200.00</b>  | <b>89,746,200.00</b>   |
| 132001      | Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/         | 62,180,200.00         | 89,746,200.00          |
| <b>2</b>    | <b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН</b>  | <b>692,632,063.97</b> | <b>871,617,432.79</b>  |
| <b>21</b>   | <b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>  | <b>692,632,063.97</b> | <b>871,617,432.79</b>  |
| <b>210</b>  | <b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>                                      | <b>680,863,480.39</b> | <b>861,096,775.16</b>  |
| <b>2101</b> | <b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>                                    | <b>455,677,537.96</b> | <b>604,740,788.91</b>  |
| 210101      | Үндсэн цалин  | 303,048,354.65        | 380,917,609.53         |
| 210102      | Нэмэгдэл  | 140,664,373.31        | 191,721,385.08         |
| 210103      | Унаа хоолны хөнгөлөлт   | -                     | 20,765,000.00          |
| 210104      | Урамшуулал  | 11,964,810.00         | 11,336,794.30          |
| <b>2102</b> | <b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>                       | <b>56,566,397.92</b>  | <b>71,855,529.78</b>   |
| 210201      | Тэтгэврийн даатгал  | 38,590,595.92         | 48,899,727.78          |
| 210202      | Тэтгэмжийн даатгал  | 4,483,277.00          | 5,740,851.00           |
| 210203      | ҮОМШӨ-ний даатгал   | 2,252,639.00          | 2,871,424.00           |
| 210204      | Ажилгүйдлийн даатгал  | 2,218,430.00          | 2,871,424.00           |
| 210205      | Эрүүл мэндийн даатгал   | 9,021,456.00          | 11,472,103.00          |
| <b>2103</b> | <b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>                            | <b>59,689,336.42</b>  | <b>67,948,272.37</b>   |
| 210301      | Гэрэл, цахилгаан  | 6,763,056.42          | 9,039,792.37           |
| 210302      | Түлш, халаалт   | 52,026,280.00         | 57,108,480.00          |
| 210303      | Цэвэр, бохир ус   | 900,000.00            | 1,800,000.00           |
| <b>2104</b> | <b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>                                     | <b>13,806,652.00</b>  | <b>15,780,494.00</b>   |
| 210401      | Бичиг хэрэг   | 4,944,830.00          | 4,941,450.00           |
| 210402      | Тээвэр, шатахуун  | 3,042,622.00          | 3,892,944.00           |
| 210406      | Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс                                 | 5,819,200.00          | 6,946,100.00           |
| <b>2105</b> | <b>Нормативт зардал</b>   | <b>58,428,620.00</b>  | <b>71,602,130.00</b>   |
| 210502      | Хоол, хүнс  | 58,428,620.00         | 71,602,130.00          |
| <b>2106</b> | <b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>                                    | <b>1,417,000.00</b>   | -                      |
| 210604      | Урсгал засвар   | 1,417,000.00          | -                      |
| <b>2108</b> | <b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>             | <b>2,196,000.00</b>   | <b>3,479,500.00</b>    |
| 210806      | Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ   | 2,196,000.00          | 3,479,500.00           |
| <b>2109</b> | <b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>                                      | <b>33,081,936.09</b>  | <b>25,690,060.10</b>   |
| 210901      | Бараа үйлчилгээний бусад зардал   | 6,063,500.00          | 4,707,250.00           |
| 210902      | Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх   | -                     | 313,400.00             |
| 210903      | Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол  | 27,018,436.09         | 20,669,410.10          |
| <b>213</b>  | <b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>   | <b>11,768,583.58</b>  | <b>10,520,657.63</b>   |
| <b>2132</b> | <b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>   | -                     | <b>2,999,850.00</b>    |
| 213209      | Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал                                     | -                     | 2,999,850.00           |
| <b>2134</b> | <b>Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт</b> | <b>11,768,583.58</b>  | <b>7,520,807.63</b>    |
| 213403      | Төвлөрүүлэх шилжүүлэг   | 11,768,583.58         | 7,520,807.63           |
| <b>3</b>    | <b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)</b>                                   | <b>16,170,086.03</b>  | <b>(86,955,632.79)</b> |
| <b>5</b>    | <b>НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)</b>  | <b>16,170,086.03</b>  | <b>(86,955,632.79)</b> |

**Цогт сумын цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан**

**2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (төгрөгөөр)**

| Дансны код | Үзүүлэлт   | Өмнөх оны гүйцэтгэл   | Тайлант оны гүйцэтгэл  |
|------------|--|-----------------------|------------------------|
| <b>1</b>   | <b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)</b>                              | <b>708,802,150.00</b> | <b>784,661,800.00</b>  |
| 12         | ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО  | -                     | 35,000.00              |
| 120        | Нийтлэг татварын бус орлого  | -                     | 35,000.00              |
| 120004     | Төсөв байгууллагын өөрийн орлого   | -                     | 35,000.00              |
| 1200042    | Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих                                  | -                     | 35,000.00              |
| <b>13</b>  | <b>ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО</b>                                       | <b>708,802,150.00</b> | <b>784,626,800.00</b>  |
| 1310       | Улсын төвлөрсөн төсвөөс  | 646,621,950.00        | 694,880,600.00         |
| 131001     | Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт  | 646,621,950.00        | 694,880,600.00         |
| 1320       | Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих   | 62,180,200.00         | 89,746,200.00          |
| 132001     | Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/        | 62,180,200.00         | 89,746,200.00          |
| <b>2</b>   | <b>НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)</b>                               | <b>666,054,107.88</b> | <b>862,280,802.69</b>  |
| 21         | УРСГАЛ ЗАРДАЛ  | 666,054,107.88        | 862,280,802.69         |
| 210        | БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ  | 654,285,524.30        | 851,760,145.06         |
| 2101       | Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил  | 455,677,537.96        | 604,740,788.91         |
| 210101     | Үндсэн цалин   | 303,048,354.65        | 380,917,609.53         |
| 210102     | Нэмэгдэл   | 140,664,373.31        | 191,721,385.08         |
| 210103     | Унаа хоолны хөнгөлөлт  | -                     | 20,765,000.00          |
| 210104     | Урамшуулал   | 11,964,810.00         | 11,336,794.30          |
| 2102       | Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл                             | 56,566,397.92         | 71,855,529.78          |
| 210201     | Тэтгэврийн даатгал   | 38,590,595.92         | 48,899,727.78          |
| 210202     | Тэтгэмжийн даатгал   | 4,483,277.00          | 5,740,851.00           |
| 210203     | ҮОМШӨ-ний даатгал  | 2,252,639.00          | 2,871,424.00           |
| 210204     | Ажилгүйдлийн даатгал   | 2,218,430.00          | 2,871,424.00           |
| 210205     | Эрүүл мэндийн даатгал  | 9,021,456.00          | 11,472,103.00          |
| 2103       | Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал                                  | 45,412,216.42         | 82,225,392.37          |
| 210301     | Гэрэл, цахилгаан   | 6,763,056.42          | 9,039,792.37           |
| 210302     | Түлш, халаалт  | 37,749,160.00         | 71,385,600.00          |
| 210303     | Цэвэр, бохир ус  | 900,000.00            | 1,800,000.00           |
| 2105       | Нормативт зардал   | 65,481,860.00         | 66,301,100.00          |
| 210502     | Хоол, хүнс   | 65,481,860.00         | 66,301,100.00          |
| 2106       | Эд хогшил, урсгал засварын зардал  | 4,999,400.00          | -                      |
| 210604     | Урсгал засвар  | 4,999,400.00          | -                      |
| 2108       | Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж                   | 2,196,000.00          | 3,479,500.00           |
| 210806     | Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ  | 2,196,000.00          | 3,479,500.00           |
| 2109       | Бараа үйлчилгээний бусад зардал  | 23,952,112.00         | 23,157,834.00          |
| 210901     | Бараа үйлчилгээний бусад зардал  | 17,266,532.00         | 16,514,584.00          |
| 210902     | Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх  | 6,685,580.00          | 6,643,250.00           |
| 213        | УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ   | 11,768,583.58         | 10,520,657.63          |
| 2132       | Бусад урсгал шилжүүлэг   | -                     | 2,999,850.00           |
| 213209     | Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал                                    | -                     | 2,999,850.00           |
| 2134       | Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт       | 11,768,583.58         | 7,520,807.63           |
| 213403     | Төвлөрүүлэх шилжүүлэг  | 11,768,583.58         | 7,520,807.63           |
| <b>3</b>   | <b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)</b>                    | <b>42,748,042.12</b>  | <b>(77,619,002.69)</b> |
| <b>5</b>   | <b>ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)</b>                           | <b>-</b>              | <b>2,346,000.00</b>    |
| 22         | ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ   | -                     | 2,346,000.00           |
| 2200       | Дотоод эх үүсвэрээр  | -                     | 2,346,000.00           |
| 225106     | Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал                             | -                     | 2,346,000.00           |
| <b>6</b>   | <b>ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)</b> | <b>=</b>              | <b>(2,346,000.00)</b>  |
| <b>8</b>   | <b>НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)</b>                           | <b>42,748,042.12</b>  | <b>(79,965,002.69)</b> |

**Цогт сумын цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан**

|    |   |                |                |
|----|---|----------------|----------------|
| 9  | Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл  | 103,814,820.26 | 146,562,862.38 |
| 10 | Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл | 146,562,862.38 | 66,597,859.69  |

**2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (төгрөгөөр)**

| Үзүүлэлт                                   | Засгийн газрын оруулсан капитал | Хуримтлагдсан дүн | Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн |
|--|---------------------------------|-------------------|--|
| 2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл        | 53,616,599.00                   | 967,330,315.55    | 1,020,946,914.55                       |
| Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл                 | 53,616,599.00                   | 967,330,315.55    | 1,020,946,914.55                       |
| Тайлант үеийн үр дүн                       | 0.00                            | 16,170,086.03     | 16,170,086.03                          |
| 2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл      | 53,616,599.00                   | 983,500,401.58    | 1,037,117,000.58                       |
| 2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл        | 53,616,599.00                   | 983,500,401.58    | 1,037,117,000.58                       |
| Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт | 0.00                            | 0.00              | 0.00                                   |
| Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл                 | 53,616,599.00                   | 983,500,401.58    | 1,037,117,000.58                       |
| Тайлант үеийн үр дүн                       | 0.00                            | -86,955,632.79    | -86,955,632.79                         |
| 2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл      | 53,616,599.00                   | 896,544,768.79    | 950,161,367.79                         |

**2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)**

| Эдийн засгийн ангилал | Үзүүлэлт  | Батлагдсан төлөвлөгөө | Гүйцэтгэл      | Хэтрэлт хэмнэлт | Хувь  |
|-----------------------|---|-----------------------|----------------|-----------------|-------|
| 2                     | <b>НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН</b>                        | 909,869,600.00        | 864,626,802.69 | 45,242,797.31   | 95.0  |
| 21                    | <b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>  | 909,869,600.00        | 864,626,802.69 | 45,242,797.31   | 95.0  |
| 210                   | <b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>                          | 906,209,200.00        | 854,106,145.06 | 52,103,054.94   | 94.3  |
| 2101                  | <b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>                        | 637,109,100.00        | 604,740,788.91 | 32,368,311.09   | 94.9  |
| 210101                | Үндсэн цалин  | 400,441,400.00        | 380,917,609.53 | 19,523,790.47   | 95.1  |
| 210102                | Нэмэгдэл  | 222,492,200.00        | 191,721,385.08 | 30,770,814.92   | 86.2  |
| 210103                | Унаа хоолны хөнгөлөлт   |                       | -              | (20,765,000.00) | -     |
| 210104                | Урамшуулал  | 14,175,500.00         | 11,336,794.30  | 2,838,705.70    | 80.0  |
| 2102                  | <b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>           | 79,195,400.00         | 71,855,529.78  | 7,339,870.22    | 90.7  |
| 210201                | Тэтгэврийн даатгал  | 53,727,000.00         | 48,899,727.78  | 4,827,272.22    | 91.0  |
| 210202                | Тэтгэмжийн даатгал  | 6,367,100.00          | 5,740,851.00   | 626,249.00      | 90.2  |
| 210203                | ҮОМШӨ-ний даатгал   | 3,183,500.00          | 2,871,424.00   | 312,076.00      | 90.2  |
| 210204                | Ажилгүйдлийн даатгал  | 3,183,500.00          | 2,871,424.00   | 312,076.00      | 90.2  |
| 210205                | Эрүүл мэндийн даатгал   | 12,734,300.00         | 11,472,103.00  | 1,262,197.00    | 90.1  |
| 2103                  | <b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>                | 84,746,200.00         | 82,225,392.37  | 2,520,807.63    | 97.0  |
| 210301                | Гэрэл, цахилгаан  | 8,500,000.00          | 9,039,792.37   | (539,792.37)    | 106.4 |
| 210302                | Түлш, халаалт   | 75,246,200.00         | 71,385,600.00  | 3,860,600.00    | 94.9  |
| 210303                | Цэвэр, бохир ус   | 1,000,000.00          | 1,800,000.00   | (800,000.00)    | 180.0 |
| 2105                  | <b>Нормативт зардал</b>   | 69,182,800.00         | 66,301,100.00  | 2,881,700.00    | 95.8  |
| 210502                | Хоол, хүнс  | 69,182,800.00         | 66,301,100.00  | 2,881,700.00    | 95.8  |
| 2106                  | <b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>                        | 5,000,000.00          | -              | 5,000,000.00    | -     |
| 210604                | Урсгал засвар   | 5,000,000.00          | -              | 5,000,000.00    | -     |
| 2108                  | <b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b> | 3,480,800.00          | 3,479,500.00   | 1,300.00        | 100.0 |
| 210806                | Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ                                 | 3,480,800.00          | 3,479,500.00   | 1,300.00        | 100.0 |
| 2109                  | <b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>                          | 27,494,900.00         | 25,503,834.00  | 1,991,066.00    | 92.8  |
| 210901                | Бараа үйлчилгээний бусад зардал                                 | 20,851,600.00         | 18,860,584.00  | 1,991,016.00    | 90.5  |
| 210902                | Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх                               | 6,643,300.00          | 6,643,250.00   | 50.00           | 100.0 |
| 213                   | <b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>   | 3,660,400.00          | 10,520,657.63  | (6,860,257.63)  | 287.4 |

**Цогт сумын цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан**

|         |   |                |   |                |                  |       |
|---------|---|----------------|---|----------------|------------------|-------|
| 2131    | <b>Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг</b>            |                | - | 7,520,807.63   | (7,520,807.63)   | -     |
| 213101  | Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг                   |                | - | 7,520,807.63   | (7,520,807.63)   | -     |
| 2132    | <b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>                     | 3,660,400.00   |   | 2,999,850.00   | 660,550.00       | 82.0  |
| 213209  | Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал           | 3,660,400.00   |   | 2,999,850.00   | 660,550.00       | 82.0  |
|         | <b>ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР</b>             | 909,869,600.00 |   | 864,626,802.69 | 45,242,797.31    | 95.0  |
| 1310    | <b>УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ</b>                    | 695,501,400.00 |   | 694,880,600.00 | 620,800.00       | 99.9  |
| 131001  | Улсын төсвөөс санхүүжих                           | 695,501,400.00 |   | 694,880,600.00 | 620,800.00       | 99.9  |
| 1320    | <b>ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ</b>             | 89,746,200.00  |   | 89,746,200.00  | -                | 100.0 |
| 132001  | Орон нутгийн төсвөөс                              | 89,746,200.00  |   | 89,746,200.00  | -                | 100.0 |
| 120004  | <b>ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС</b>      | 124,622,000.00 |   | 80,000,002.69  | 44,621,997.31    | 64.2  |
| 1200042 | Туслах үйл ажиллагааны орлого                     |                |   | 35,000.00      | (35,000.00)      |       |
| 1200043 | Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих                     | 124,622,000.00 |   | 79,965,002.69  | 44,656,997.31    | 64.2  |
| 4       | Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл  |                | - | 146,562,862.38 | (146,562,862.38) | -     |
| 5       | Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл |                | - | 66,597,859.69  | (66,597,859.69)  | -     |

**ГУРАВ. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ**

Аудитаар 227.2 мянган төгрөгийн бүртгэл тайлагналын 1 алдаа<sup>1</sup>-г аудитын явцад залруулж, тайлагнаж ирснийг баталгаажуулав.

**Залруулсан алдаа:**

**Нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой:**

- Тавилга эд хогшлын данснаас 2,213.8 мянган төгрөгийн элэгдлээрээ өртгөө нөхсөн хөрөнгийг акталж данснаас хасах бичилтийг хийхдээ үр дүнгийн тайланд 227.2 мянган төгрөгийг үндсэн хөрөнгийн гарзаар бүртгэсэн байна.

Залруулагдаагүй зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс бага тул "Өөрчлөлтгүй" дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 2,643.3 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэнд зөрчлийг давтан гаргахгүй байх талаар 2 зөвлөмж өгсөн.

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

**5.1 Зөвлөмж**

**1. Төсвийн төлөвлөлттэй холбоотой асуудал**

**Илрүүлэлт:** Батлагдсан төсөвт хоол, унааны хөнгөлөлт тусгагдаагүй байхад Боловсролын сайдын 2025 оны "Чиглэл хүргүүлэх тухай" 1/554 тоот албан бичгийг үндэслэн эрхлэгчийн 2025 оны 01 дүгээр сарын 02-ны өдрийн Б/01 дугаар тушаал гаргаж, тушаалаар өдөрт 5.0 мянган төгрөгөөр тооцон цалингийн зардлаас 20,765.0 мянган төгрөгийг олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг

<sup>1</sup> Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

зориулалтын дагуу зарцуулах"; 27 дугаар зүйлийн 27.1.7-т "орлого, зарлагыг дотоод гүйлгээнээс бусад нийт гүйлгээний дүнгээр төлөвлөж, бүртгэж, тайлагнах" гэж заасантай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

**Өгсөн зөвлөмж:** Холбогдох хууль, тогтоомжийг хүрээнд албан хаагчдад олгох хоол, унааны хөнгөлөлтийг төсөвт тусгуулан, батлагдсан төсвийг зардлын эдийн засгийн ангиллын дагуу зарцуулах.

## 2. Дотоод хяналттай холбоотой

**Илрүүлэлт:** Бараа материалын холбогдох дансанд бүртгэх 2,643.3 мянган төгрөгийн номыг биологийн хөрөнгө дансанд бүртгэсэн байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.2-т "Нягтлан бодох бүртгэлд бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага заавал бүртгэнэ", 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах", гэж заасантай нийцэхгүй, эрх ба үүрэг, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

**Өгсөн зөвлөмж:** Хөрөнгийг 2026 оны 1 дүгээр улиралд багтаан тоолж, холбогдох дансанд залруулан бүртгэж зөрчлийг арилгаж давтан гаргахгүй байх.

Дээрх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг тайлан хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор, биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2026 оны 11 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Цогт сумын цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд  
хийсэн аудитын хураангуй тайлан

**ДӨРӨВ. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ**

*(мянган төгрөгөөр)*

| Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр | Алдааны утга   | Нийт алдаа |              | Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан |              | Буруу тусган илэрхийлсэн |          | Үүнээс:    |              |               |     | Зөвлөмж  |          |
|-------------------------------------|--|------------|--------------|-----------------------------------|--------------|--------------------------|----------|------------|--------------|---------------|-----|----------|----------|
|                                     |  | Тоо        | Дүн          | Тоо                               | Дүн          | Тоо                      | Дүн      | Залруулсан |              | Залруула агүй |     | Тоо      | Дүн      |
|                                     |  |            |              |                                   |              |                          |          | тоо        | Дүн          | тоо           | Дүн |          |          |
| 1                                   | 2  | 3          | 4            | 5                                 | 6            | 7                        | 8        | 9          | 10           | 11            | 12  | 13       | 14       |
| Цогт сумын цэцэрлэг                 | Тавилга эд хогшлын данснаас 2,213.8 мянган төгрөгийн элэгдлээрээ ертгөө нөхсөн хөрөнгийг акталж данснаас хасах бичилтийг хийхдээ үр дүнгийн тайланд 227.2 мянган төгрөгийг үндсэн хөрөнгийн гарзаар бүртгэсэн. | 1          | 227.2        | 1                                 | 227.2        |                          |          | 1          | 227.2        |               |     | -        | -        |
| <b>Дүн</b>                          |  | <b>1</b>   | <b>227.2</b> | <b>1</b>                          | <b>227.2</b> | <b>-</b>                 | <b>-</b> | <b>1</b>   | <b>227.2</b> |               |     | <b>-</b> | <b>-</b> |

*(мянган төгрөгөөр)*

| Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр | Алдаа, зөрчлийн товч утга   | Нийт алдаа, зөрчлийн дүн |                | Үүнээс:       |          |                 |          |          |                |  |          |   |
|-------------------------------------|---|--------------------------|----------------|---------------|----------|-----------------|----------|----------|----------------|--|----------|---|
|                                     |   | Тоо                      | Дүн            | Төлбөрийн акт |          | Албан шаардлага |          | Зөвлөмж  |                | Хууль, хяналтын байгууллага д шилжүүлсэн |          |   |
|                                     |   |                          |                | Тоо           | Дүн      | Тоо             | Дүн      | Тоо      | Дүн            | Тоо                                      | Дүн      |   |
| 1                                   | 2   | 3                        | 4              | 5             | 6        | 7               | 8        | 9        | 10             | 11                                       | 12       |   |
| Цогт сумын цэцэрлэг                 | Батлагдсан төсөвт хоол, унааны хөнгөлөлт тусгагдаагүй байхад Боловсролын сайдын 2025 оны "Чиглэл хүргүүлэх тухай" 1/554 тоот албан бичгийг үндэслэн тушаалаар өдөрт 5.0 мянган төгрөгөөр тооцон цалингийн зардлаас 20,765.0 мянган төгрөгийг олгосон. | 1                        | -              | -             | -        | -               | -        | -        | 1              | -  | -        | - |
|                                     | Бусад бараа материалын холбогдох дансанд бүртгэх 2,643.3 мянган төгрөгийн номыг биологийн хөрөнгө дансанд бүртгэсэн.  | 1                        | 2,643.3        |               |          |                 |          | 1        | 2,643.3        |  |          |   |
| <b>Дүн</b>                          |   | <b>2</b>                 | <b>2,643.3</b> | <b>-</b>      | <b>-</b> | <b>-</b>        | <b>-</b> | <b>2</b> | <b>2,643.3</b> | <b>-</b>                                 | <b>-</b> |   |

Цогт сумын цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

**Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл**

| № | Төсвийн захирагчийн ангилал | Байгууллага, нэгжийн тоо |                             |                    | Санал дүгнэлтийн хэлбэр |             |                |       |                            |
|---|-----------------------------|--------------------------|-----------------------------|--------------------|-------------------------|-------------|----------------|-------|----------------------------|
|   |                             | Аудитад хамрагдах        | Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр |                    |                         | Өөрчлөлтгүй | Хязгаарлалттай | Сөрөг | Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан |
|   |                             |                          | Санал дүгнэлт гаргасан      | Түүвэрт хамруулсан | Аудит хийгээгүй         |             |                |       |                            |
| А | 1                           | 2                        | 3                           | 4                  | 5                       | 7           | 8              | 9     | 10                         |
| 1 | ТШЗ                         |                          | 1                           |                    |                         | 1           |                |       |                            |
|   | <b>НИЙТ</b>                 |                          | <b>1</b>                    |                    |                         | <b>1</b>    |                |       |                            |